

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾

z dnia 2018 r.

w sprawie szczegółowego trybu prowadzenia mediacji, postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich, a także sposobu wykonywania kar dyscyplinarnych i ich zatarcia

Na podstawie art. 307 ustawy z dnia 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) komisji uczelnianej – rozumie się przez to uczelnianą komisję dyscyplinarną do spraw nauczycieli akademickich;
- 2) komisji przy Radzie – rozumie się przez to komisję dyscyplinarną do spraw nauczycieli akademickich przy Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 3) komisji przy ministrze – rozumie się przez to komisję dyscyplinarną powołaną przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki;
- 4) komisji dyscyplinarnej – rozumie się przez to komisję uczelnianą, komisję przy Radzie oraz komisję przy ministrze;
- 5) ministrze – rozumie się przez to ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki;
- 6) ministrze nadzorującym – rozumie się przez to właściwego ministra nadzorującego uczelnię wojskową, uczelnię służb państwowych, uczelnię artystyczną, uczelnię medyczną lub uczelnię morską;
- 7) rektorze – rozumie się przez to rektora uczelni, w której prowadzi się postępowanie wyjaśniające lub postępowanie dyscyplinarne w pierwszej instancji;

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. poz. 2317).

- 8) rzeczniku dyscyplinarnym – rozumie się przez to rzecznika dyscyplinarnego powołanego przez rektora oraz rzecznika dyscyplinarnego powołanego przez ministra;
- 9) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia ... 2018 r.– Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. ...);
- 10) zawiadamiającym – rozumie się przez to osobę zawiadamiającą o popełnieniu czynu mającego znamiona przewinienia dyscyplinarnego.

§ 2. 1. Postępowanie wyjaśniające i postępowanie dyscyplinarne w pierwszej instancji wobec nauczyciela akademickiego prowadzi się w uczelni będącej podstawowym miejscem pracy nauczyciela akademickiego, który popełnił czyn mający znamiona przewinienia dyscyplinarnego.

2. Jeżeli nauczyciel akademicki nie posiada podstawowego miejsca pracy, postępowanie wyjaśniające i postępowanie dyscyplinarne w pierwszej instancji wobec tego nauczyciela akademickiego prowadzi się w zatrudniającej go uczelni, której rektor lub rzecznik dyscyplinarny powziął wiadomość o popełnieniu czynu mającego znamiona przewinienia dyscyplinarnego.

3. W przypadku zmiany okoliczności, o których mowa w ust. 1 i 2, dotyczących zatrudnienia nauczyciela akademickiego, postępowanie wyjaśniające i postępowanie dyscyplinarne prowadzi się w uczelni, w której postępowanie to zostało wszczęte.

4. Postępowanie wyjaśniające wobec nauczycieli akademickich, o których mowa w art. 278 ust. 3 ustawy, postępowanie dyscyplinarne w pierwszej instancji przed komisją przy Radzie, oraz postępowanie dyscyplinarne przed komisją przy ministrze, prowadzi się w urzędzie obsługującym ministra.

§ 3. 1. Organ, który powołał rzecznika dyscyplinarnego, wyłącza go od prowadzenia lub udziału w sprawie, jeżeli:

- 1) sprawa dotyczy tego rzecznika dyscyplinarnego;
- 2) jest on małżonkiem osoby, której czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające, obwinionego albo pokrzywdzonego, albo pozostaje we wspólnym pożyciu z jedną z tych osób;
- 3) jest on, w linii prostej albo w linii bocznej do drugiego stopnia włącznie, krewnym albo powinowatym pokrzywdzonego, osoby, której czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające albo obwinionego,

- 4) pozostaje on z jedną z osób, o których mowa w pkt 3, w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli;
- 5) pomiędzy nim a osobą, której czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające albo obwinionym, zachodzi stosunek bezpośredniej podległości służbowej lub organizacyjnej;
- 6) był świadkiem popełnienia czynu, którego dotyczy postępowanie wyjaśniające, brał udział w rozpoznaniu tej sprawy w innym postępowaniu dotyczącym tego samego czynu lub był w tej sprawie przesłuchiwany w charakterze świadka albo występował jako biegły;
- 7) zachodzą inne uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności.

2. Wyłączenia rzecznika dyscyplinarnego od udziału w sprawie dokonuje się z urzędu albo na wniosek:

- 1) tego rzecznika;
- 2) osoby, której czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające;
- 3) pokrzywdzonego;
- 4) zawiadamiającego.

3. Powody wyłączenia rzecznika dyscyplinarnego trwają także po ustaniu małżeństwa, wspólnego pożycia, przysposobienia, opieki lub kurateli.

4. W przypadku wyłączenia rzecznika dyscyplinarnego organ, który go powołał, wyznacza innego rzecznika dyscyplinarnego, w terminie 14 dni od dnia wyłączenia.

5. Przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio do członków składu orzekającego komisji dyscyplinarnych i protokolanta, z tym że o wyłączeniu przewodniczącego składu orzekającego i protokolanta rozstrzyga przewodniczący komisji dyscyplinarnej, a o wyłączeniu członka składu orzekającego – przewodniczący składu orzekającego.

§ 4. Wezwanie w celu przeprowadzenia dowodów w postępowaniu wyjaśniającym i w postępowaniu dyscyplinarnym zawiera:

- 1) oznaczenie wzywającego;
- 2) wskazanie w jakiej sprawie, w jakim charakterze, miejscu i czasie osoba wzywana ma się stawić,
- 3) informację czy stawiennictwo jest obowiązkowe;
- 4) pouczenie o skutkach niestawiennictwa.

§ 5. 1. W postępowaniu wyjaśniającym, postępowaniu dyscyplinarnym oraz mediacji, wezwania, zawiadomienia, orzeczenia, postanowienia, zarządzenia oraz inne pisma doręcza się za potwierdzeniem odbioru.

2. Wezwania, zawiadomienia oraz inne pisma, od których daty doręczenia bieżą terminy, są doręczane przez uprawnionego pracownika uczelni albo operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1481 oraz z 2018 r. poz. 106 i 138).

3. Wezwań i zawiadomień można dokonywać również telefonicznie, pozostawiając w aktach sprawy adnotację zawierającą datę i treść przekazanego wezwania lub zawiadomienia, wraz z podpisem osoby, która dokonała tej czynności.

4. Pisma inne niż wezwania i zawiadomienia można doręczać również za pośrednictwem telefaksu lub poczty elektronicznej, pozostawiając w aktach sprawy wydruk doręczonego pisma oraz potwierdzenie transmisji danych.

5. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się, jeżeli przemawia za tym potrzeba usprawnienia prowadzonego postępowania lub mediacji oraz nie prowadzi to do naruszenia praw ich uczestników.

6. Przepisów ust. 3 i 4 nie stosuje się do doręczania wezwań, zawiadomień i pism kierowanych do:

- 1) osoby, której dotyczy zawiadomienie o popełnieniu czynu mającego znamiona przewinienia dyscyplinarnego;
- 2) osoby, której czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające;
- 3) obwinionego.

Rozdział 2

Postępowanie wyjaśniające

§ 6. 1. Rzecznik dyscyplinarny rozpoczyna prowadzenie sprawy na polecenie organu, który go powołał, z urzędu, albo na podstawie zawiadomienia o popełnieniu czynu mającego znamiona przewinienia dyscyplinarnego lub informacji uzyskanej w inny sposób.

2. Jeżeli zawiadomienie lub informacja, o których mowa w ust. 1, dotyczą czynu osoby, wymienionej w art. 278 ust. 3 ustawy, rektor albo prorektor, jeżeli sprawa dotyczy rektora, przekazuje to zawiadomienie lub informację ministrowi lub ministrowi nadzorującemu.

§ 7. 1. Przed wszczęciem postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny bada, czy nie zachodzą przesłanki określone art. 295 ust. 3 i 4 ustawy oraz w odpowiednio stosowanym art. 17 § 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1904 i 2405 oraz z 2018 r. poz. 5, 106, 138 i 201), a w przypadku niezastosowania tych przesłanek, czy nie jest to czyn stanowiący przewinienie dyscyplinarne

mniejszej wagi, uzasadniający wystąpienie do rektora z wnioskiem o ukaranie karą, o której mowa w art. 277 ust. 1 pkt 1 ustawy.

2. W przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 1, rzecznik dyscyplinarny, odpowiednio:

- 1) wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego i przekazuje je organowi wraz z uzasadnieniem, który go powołał, do zatwierdzenia albo
- 2) występuje do rektora z wnioskiem o ukaranie karą, o której mowa w art. 277 ust. 1 pkt 1 ustawy.

§ 8. 1. Organ, który powołał rzecznika dyscyplinarnego, w terminie 21 dni od dnia otrzymania postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego, zatwierdza postanowienie albo odmawia jego zatwierdzenia.

2. Organ, który powołał rzecznika dyscyplinarnego, przekazuje rzecznikowi dyscyplinarnemu:

- 1) zatwierdzone postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego albo
- 2) informację o odmowie zatwierdzenia postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego wraz z uzasadnieniem.

3. W przypadku odmowy zatwierdzenia postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego organ, który powołał rzecznika dyscyplinarnego, poleca innemu rzecznikowi dyscyplinarnemu wszczęcie postępowania wyjaśniającego. Polecenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, może być wydane tylko raz.

4. Brak stanowiska organu, który powołał rzecznika dyscyplinarnego, w przedmiocie zatwierdzenia postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego, w terminie określonym w ust. 1, jest równoznaczny z zatwierdzeniem tego postanowienia.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, rzecznik dyscyplinarny dokonuje adnotacji w aktach sprawy.

6. W przypadku nieuwzględnienia wniosku rzecznika dyscyplinarnego skierowanego do rektora o nałożenie kary upomnienia, organ, który powołał rzecznika dyscyplinarnego, poleca innemu rzecznikowi dyscyplinarnemu wszczęcie postępowania wyjaśniającego. Polecenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, może być wydane tylko raz.

§ 9. Zatwierdzone postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny doręcza:

- 1) zawiadamiającemu;
- 2) pokrzywdzonemu;
- 3) osobie, o której mowa w § 5 ust. 6 pkt 1.

§ 10. 1. W przypadku nie stwierdzenia okoliczności, o których mowa w § 7 ust. 1, rzecznik dyscyplinarny wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego i doręcza je osobie, której czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające, oraz zawiadamia o wszczęciu postępowania wyjaśniającego:

- 1) organ, który go powołał;
- 2) zawiadamiającego;
- 3) pokrzywdzonego.

2. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 1, rzecznik dyscyplinarny zamieszcza pouczenie o uprawnieniach osoby, której czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające, określonych w art. 287 ust. 2 ustawy oraz o okolicznościach, o których mowa w § 11 ust. 7.

§ 11. 1. Rzecznik dyscyplinarny w toku postępowania wyjaśniającego:

- 1) może przesłuchiwać świadków, zasięgać opinii biegłych oraz przeprowadzać, zabezpieczać i utrzymywać inne dowody;
- 2) wzywa osobę, której czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające, w celu przedstawienia jej zarzutów oraz do złożenia wyjaśnień, w tym do zajęcia stanowiska wobec przedstawionych zarzutów i zebranych dowodów.

2. Osobie przesłuchiwanej należy umożliwić swobodne wypowiedzenie się w granicach określonych celem danej czynności, a następnie, w razie potrzeby, zadaje się pytania zmierzające do uzupełnienia, wyjaśnienia lub kontroli wypowiedzi. Pytania, o których mowa w zdaniu pierwszym, nie mogą sugerować osobie przesłuchiwanej treści odpowiedzi.

3. Przed rozpoczęciem przesłuchania świadka należy uprzedzić go o odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy. Świadek podpisuje oświadczenie, że został pouczony o tej odpowiedzialności i że zrozumiał to pouczenie.

4. Świadka należy uprzedzić o treści odpowiednio stosowanego art. 182 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, oraz o treści odpowiednio stosowanych art. 183 i art. 185 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, gdy ujawnią się okoliczności objęte tymi przepisami.

5. Jeżeli stwierdzenie okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy wymaga wiadomości specjalnych, rzecznik dyscyplinarny wydaje postanowienie o zasięgnięciu opinii biegłego.

6. Przesłuchanie osoby, której czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające, świadka lub biegłego może nastąpić osobiście lub przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość, z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.

7. Odmowa złożenia wyjaśnień przez osobę, której czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające, lub jej nieusprawiedliwione niestawiennictwo nie stanowią przeszkody do zakończenia tego postępowania w sposób określony w art. 288 ust. 6 ustawy, jeżeli pozostałe zebrane dowody dają do tego podstawę.

§ 12. 1. Z każdej czynności w postępowaniu wyjaśniającym rzecznik dyscyplinarny sporządza protokół określający rodzaj czynności, czas trwania i miejsce jej dokonania oraz przebieg i uczestników tej czynności.

2. Protokół podpisuje rzecznik dyscyplinarny oraz wszyscy jej uczestnicy.

§ 13. 1. Rzecznik dyscyplinarny, który po wszczęciu postępowania wyjaśniającego stwierdzi spełnienie przesłanek określonych w art. 295 ust. 3 i 4 ustawy oraz w odpowiednio stosowanym art. 17 § 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, albo że czyn którego dotyczy postępowanie wyjaśniające stanowi przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi, odpowiednio:

- 1) wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego albo
- 2) występuje do rektora z wnioskiem o ukaranie karą, o której mowa w art. 277 ust. 1 pkt 1 ustawy.

2. Postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego doręcza się:

- 1) organowi, który polecił rozpoczęcie prowadzenia sprawy;
- 2) zawiadamiającemu;
- 3) pokrzywdzonemu;
- 4) osobie, której czynu dotyczyło postępowanie wyjaśniające.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, przepis § 8 ust. 6 stosuje się odpowiednio.

§ 14. 1. Jeżeli zebrany w toku postępowania wyjaśniającego materiał dowodowy daje podstawę do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarny przygotowuje wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

2. Wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego zawiera:

- 1) dane osoby, której czynu dotyczyło postępowanie wyjaśniające:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) tytuł lub stopień naukowy albo stopień w zakresie sztuki, albo tytuł zawodowy,
 - c) stanowisko,
 - d) datę i miejsce urodzenia,
 - e) adres zamieszkania;
- 2) dokładne określenie zarzucanego przewinienia dyscyplinarnego, ze wskazaniem czasu, miejsca i okoliczności jego popełnienia;
- 3) określenie proponowanej kary dyscyplinarnej;
- 4) listę świadków, którzy powinni być wezwani na rozprawę, z podaniem ich imion, nazwisk i adresów zamieszkania, albo wniosek o zaniechanie wzywania świadków i o odczytanie na rozprawie ich zeznań, złożonych w toku postępowania wyjaśniającego;
- 5) wykaz innych dowodów;
- 6) uzasadnienie.

3. Wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego może także zawierać wniosek o wydanie orzeczenia o uznaniu osoby, której czynu dotyczyło postępowanie wyjaśniające za winną popełnienia przewinienia dyscyplinarnego i wymierzenie kary z tą osobą uzgodnionej, bez przeprowadzania postępowania dowodowego, jeżeli okoliczności popełnienia przewinienia dyscyplinarnego i wina sprawcy nie budzą wątpliwości, cel postępowania dyscyplinarnego zostanie osiągnięty mimo nieprzeprowadzania postępowania dowodowego, a także nie sprzeciwia się temu pokrzywdzony lub taki wniosek został uzgodniony w trybie mediacji.

4. Wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 2, rzecznik dyscyplinarny przekazuje do komisji dyscyplinarnej dokumentację z przebiegu postępowania wyjaśniającego.

§ 15. Rzecznik dyscyplinarny niezwłocznie informuje organ, który go powołał oraz osobę, której czynu dotyczyło postępowanie wyjaśniające, o skierowaniu wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego do właściwej komisji dyscyplinarnej.

Rozdział 3

Postępowanie dyscyplinarne w pierwszej instancji

§ 16. 1. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej kieruje jej pracami i czuwa nad sprawnym i prawidłowym przebiegiem postępowania dyscyplinarnego.

2. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej w celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, może wydawać zarządzenia.

§ 17. Komisja dyscyplinarna:

- 1) orzeka na rozprawie lub na posiedzeniu niejawnym;
- 2) rozstrzyga co do istoty sprawy w formie orzeczeń, a w pozostałych sprawach w formie postanowień.

§ 18. 1. Po otrzymaniu wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przewodniczący komisji dyscyplinarnej dokonuje wstępnej oceny, czy postępowanie wyjaśniające nie zawiera braków, które nie będą mogły być uzupełnione na rozprawie oraz czy nie zachodzą przesłanki umorzenia postępowania dyscyplinarnego, określone w art. 295 ust. 3 i 4 ustawy.

2. Po dokonaniu wstępnej oceny, o której mowa w ust. 1, przewodniczący wydaje zarządzenie, w którym:

- 1) wszczyna postępowanie dyscyplinarne;
- 2) wyznacza skład orzekający, w tym przewodniczącego i członków, a także protokolanta oraz;
- 3) kieruje sprawę do rozpatrzenia na:
 - a) posiedzeniu niejawnym albo
 - b) rozprawie.

3. Sprawę kieruje się do rozpatrzenia na posiedzeniu niejawnym, jeżeli przewodniczący komisji dyscyplinarnej stwierdzi okoliczności, o których mowa w ust. 1.

§ 19. 1. W przypadku wydania zarządzenia, o którym mowa w § 18 ust. 2 pkt 3 lit. a, skład orzekający, w terminie 21 dni od dnia wydania tego zarządzenia, rozpatruje sprawę na posiedzeniu niejawnym, badając czy postępowanie wyjaśniające nie zawiera braków, które nie będą mogły być uzupełnione na rozprawie oraz czy nie zachodzą przesłanki umorzenia postępowania dyscyplinarnego, określone w art. 295 ust. 3 i 4 ustawy, i na tej podstawie:

- 1) wydaje postanowienie o skierowaniu sprawę do rozpatrzenia na rozprawie albo
- 2) wydaje postanowienie o przekazaniu sprawy rzecznikowi dyscyplinarnemu w celu uzupełnienia postępowania wyjaśniającego, albo
- 3) orzeka o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego.

2. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, skład orzekający wskazuje, w jakim zakresie ma nastąpić uzupełnienie postępowania wyjaśniającego, oraz określa termin uzupełnienia, nie dłuższy niż 30 dni.

§ 20. 1. Postanowienie, o którym mowa w § 19 ust. 1 pkt 1, doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu, obwinionemu i obrońcy obwinionego, jeżeli został ustanowiony.

2. Postanowienie, o którym mowa w § 19 ust. 1 pkt 2, doręcza się osobom wymienionym w ust. 1 oraz organowi, który powołał rzecznika dyscyplinarnego.

3. Orzeczenie, o którym mowa w § 19 ust. 1 pkt 3 doręcza się osobom wymienionym w ust. 1, ministrowi lub ministrowi nadzorującemu, oraz w przypadku gdy postępowanie dyscyplinarne dotyczyło przewodniczącego albo członka komisji przy Radzie – także przewodniczącemu Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

§ 21. 1. Przewodniczący składu orzekającego w drodze postanowienia wyznacza termin rozprawy oraz:

- 1) wzywa na rozprawę strony i obrońcę obwinionego, jeżeli został ustanowiony;
- 2) zawiadamia na piśmie o terminie i miejscu rozprawy rektora, ministra i ministra nadzorującego.

2. Wraz z pierwszym wezwaniem na rozprawę obwinionemu doręcza się:

- 1) pouczenie o przysługujących mu uprawnieniach i skutkach niestawienia się na rozprawę;
- 2) listę członków składu orzekającego.

3. Termin rozprawy wyznacza się tak, aby między doręczeniem obwinionemu wezwania do stawienia się na rozprawę a dniem rozprawy upłynęło co najmniej 14 dni. Na wniosek obwinionego lub jego obrońcy, w przypadku niezachowania tego terminu, przewodniczący składu orzekającego wyznacza nowy termin rozprawy.

4. Po doręczeniu postanowienia o wyznaczeniu terminu rozprawy obwiniony lub jego obrońca mogą przeglądać, w obecności osoby wyznaczonej przez przewodniczącego składu orzekającego, akta sprawy oraz sporządzać z nich wypisy, notatki i fotokopie.

§ 22. 1. Wyznaczenie obrońcy z urzędu w przypadku, o którym mowa w art. 294 ust. 4 ustawy, następuje nie później niż na 14 dni przed terminem rozprawy.

2. Obwinionego informuje się o wyznaczeniu obrońcy z urzędu niezwłocznie po jego wyznaczeniu. Obwiniony może wnieść o wyznaczenie innej osoby do pełnienia funkcji obrońcy z urzędu tylko raz.

3. Wyznaczony obrońca z urzędu może wnieść o zwolnienie go z tej funkcji tylko z ważnych powodów.

4. Wnioski obwinionego i wyznaczonego obrońcy z urzędu, o których mowa w ust. 2 i 3, skład orzekający rozpoznaje na posiedzeniu niejawnym.

5. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 2 lub 3, oraz w przypadku odwołania przez obwinionego pełnomocnictwa do obrony w sprawie, w której udział obrońcy jest obowiązkowy, wyznaczony obrońca z urzędu pełni obowiązki do czasu podjęcia czynności przez nowego obrońcę.

§ 23. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 298 ustawy, przewodniczący składu orzekającego wydaje postanowienie o zawieszeniu postępowania dyscyplinarnego na czas trwania postępowania przygotowawczego lub postępowania sądowego.

2. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1, służy stronom zażalenie do komisji przy ministrze, w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia.

3. Przewodniczący składu orzekającego podejmuje zawieszone postępowanie dyscyplinarne nie później niż w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o prawomocnym zakończeniu postępowania przygotowawczego albo postępowania sądowego.

§ 24. 1. Strony lub obrońca obwinionego mogą zgłaszać w toku postępowania dyscyplinarnego wnioski o dopuszczenie nowych dowodów na stwierdzenie okoliczności, które mogą mieć istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

2. Skład orzekający może dopuścić dowody na wniosek stron lub przeprowadzić je z własnej inicjatywy, jeżeli mogą one mieć istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

3. Jeżeli jest to niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy, skład orzekający, na wniosek obwinionego lub jego obrońcy, wzywa na rozprawę świadka, co do którego rzecznik dyscyplinarny wnioskował o zaniechanie wzywania i o odczytanie na rozprawie jego zeznań złożonych w toku postępowania wyjaśniającego.

§ 25. 1. Jeżeli stwierdzenie okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy wymaga wiadomości specjalnych, skład orzekający może zasięgnąć opinii biegłego.

2. Biegły składa opinię na piśmie, przy czym może on także być wezwany na rozprawę.

§ 26. Przewodniczący składu orzekającego kieruje rozprawą i czuwa nad jej prawidłowym przebiegiem.

§ 27. Rozprawa rozpoczyna się od sprawdzenia obecności wezwanych osób i odczytania przez rzecznika dyscyplinarnego wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego. Następnie przewodniczący składu orzekającego zarządza wysłuchanie obwinionego.

§ 28. 1. Po wysłuchaniu obwinionego przeprowadza się postępowanie dowodowe, w ramach którego przesłuchuje się świadków, przedstawia opinie biegłych oraz przeprowadza inne dowody.

2. Przewodniczący składu orzekającego poucza strony i obrońcę obwinionego o przysługującym im prawie zadawania pytań świadkom i biegłym oraz do wypowiedzania się na temat każdego przeprowadzanego dowodu.

3. Jeżeli opinia, o której mowa w § 25 ust. 1, jest niepełna lub niejasna albo gdy zachodzi sprzeczność w samej opinii lub między różnymi opiniami wydanymi w tej sprawie, skład orzekający może wezwać tych samych biegłych do uzupełnienia lub wyjaśnienia sporządzonych opinii lub powołać innych biegłych.

4. W przypadku nieobecności:

- 1) świadka, którego przesłuchanie skład orzekający uzna za niezbędne,
 - 2) biegłego, którego wysłuchanie skład orzekający uzna za niezbędne
- przewodniczący składu orzekającego może odroczyć rozprawę i ustalić jej nowy termin.

5. Przesłuchanie świadka lub biegłego może nastąpić osobiście lub przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość, z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.

6. Jeżeli świadek lub biegły nie mogą stawić się na rozprawie z powodu przeszkody trudnej do usunięcia, skład orzekający może zlecić ich przesłuchanie jednemu z członków składu orzekającego. W przesłuchaniu mogą brać udział strony i obrońca obwinionego. Zawiadomienie o terminie i miejscu przesłuchania doręcza się stronom i obrońcy obwinionego nie później niż na 7 dni przed wyznaczonym terminem przesłuchania.

7. Na rozprawie można odczytywać protokoły przesłuchania świadków, opinie biegłych, złożone w toku postępowania wyjaśniającego oraz treść innych dokumentów mających istotne znaczenie w sprawie.

§ 29. 1. Do chwili zakończenia pierwszego przesłuchania obwinionego na rozprawie obwiniony może złożyć wniosek o wymierzenie mu określonej kary bez przeprowadzania postępowania dowodowego.

2. Skład orzekający może uwzględnić wniosek, o którym mowa w ust. 1, jeśli spełnione są przesłanki wymienione w § 14 ust. 3, i gdy nie sprzeciwia się temu rzecznik dyscyplinarny.

§ 30. Jeżeli wyjaśnienia obwinionego, który na rozprawie przyznaje się do winy, nie budzą wątpliwości, skład orzekający, za zgodą rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego, może przeprowadzić postępowanie dowodowe tylko częściowo.

§ 31. Przewodniczący składu orzekającego z ważnych powodów może przerwać rozprawę, nie dłużej jednak niż na 21 dni.

§ 32. 1. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo stron lub obrońcy obwinionego na rozprawie nie stanowi przeszkody do rozpoznania sprawy.

2. W przypadku uznania za usprawiedliwione niestawiennictwo na rozprawie stron lub obrońcy obwinionego, przewodniczący składu orzekającego wydaje postanowienie o odroczeniu rozprawy, ustalając jej nowy termin.

§ 33. 1. Jeżeli na podstawie okoliczności, które zostały ujawnione w toku rozprawy, rzecznik dyscyplinarny zarzucił obwinionemu inne przewinienie dyscyplinarne niż objęte wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, przewodniczący składu orzekającego odracza rozprawę, chyba że, za zgodą obwinionego i jego obrońcy, rozpozna sprawę na tej samej rozprawie w zakresie rozszerzonym o nowe zarzuty.

2. W przypadku odroczenia rozprawy z przyczyny, o której mowa w ust. 1, rzecznik dyscyplinarny uzupełnia wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i niezwłocznie zawiadamia o tym organ, który go powołał.

§ 34. Po zakończeniu postępowania dowodowego przewodniczący składu orzekającego udziela kolejno głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu, obrońcy obwinionego i obwinionemu.

§ 35. 1. Z przebiegu rozprawy sporządza się protokół, który zawiera:

- 1) opis przebiegu rozprawy, zawierający stanowiska stron, zeznania świadków oraz wyjaśnienia biegłych;
- 2) informację o wydanych w toku rozprawy albo poza nią postanowieniach składu orzekającego i zarządzeniach przewodniczącego składu orzekającego;
- 3) stwierdzenie innych okoliczności dotyczących przebiegu rozprawy.

2. Protokół podpisują przewodniczący składu orzekającego i protokolant.

§ 36. 1. Po wysłuchaniu rzecznika dyscyplinarnego, obrońcy obwinionego i obwinionego, przewodniczący składu orzekającego zamyka rozprawę, a skład orzekający przystępuje do narady nad orzeczeniem.

2. Przebieg narady i głosowania jest tajny; poza składem orzekającym może być obecny tylko protokolant.

3. Z przebiegu narady i głosowania nie sporządza się protokołu.

4. Narada i głosowanie odbywają się osobno co do winy i co do kary. Przewodniczący składu orzekającego głosuje ostatni.

§ 37. 1. Skład orzekający orzeka według przekonania opartego na podstawie wszystkich dowodów ujawnionych w toku postępowania.

2. Skład orzekający wymierza karę dyscyplinarną, uwzględniając w szczególności stopień winy, stopień społecznej szkodliwości przewinienia dyscyplinarnego, cele wychowawcze w stosunku do obwinionego oraz potrzeby w zakresie zapobiegania popełnieniu przez niego kolejnego przewinienia dyscyplinarnego i kształtowania właściwych postaw wśród nauczycieli akademickich.

§ 38. 1. Bezpośrednio po zakończeniu narady przewodniczący składu orzekającego ogłasza sentencję orzeczenia oraz przedstawia ustnie najważniejsze motywy uzasadnienia.

2. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności ze względu na złożoność sprawy, ogłoszenie orzeczenia może zostać odroczone, nie dłużej jednak niż o 7 dni od dnia zamknięcia rozprawy. W takim przypadku przewodniczący składu orzekającego przed zamknięciem rozprawy podaje dzień, godzinę i miejsce ogłoszenia orzeczenia.

§ 39. 1. Po ogłoszeniu orzeczenia sporządza się je na piśmie i, w terminie 14 dni od dnia jego ogłoszenia, doręcza się stronom, obrońcy obwinionego, ministrowi, ministrowi nadzorującemu i rektorowi, a w przypadku gdy postępowanie dyscyplinarne dotyczyło przewodniczącego albo członka komisji dyscyplinarnej przy Radzie – także przewodniczącemu Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

2. Orzeczenie zawiera:

- 1) nazwę komisji dyscyplinarnej;
- 2) tytuły lub stopnie naukowe albo stopnie w zakresie sztuki, albo tytuły zawodowe, stanowiska oraz imiona i nazwiska członków składu orzekającego, rzecznika dyscyplinarnego i protokolanta;
- 3) datę i miejsce rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia;

- 4) tytuł lub stopień naukowy albo stopień w zakresie sztuki, albo tytuł zawodowy, imiona i nazwisko, stanowisko, datę i miejsce urodzenia obwinionego;
- 5) dokładne określenie przewinienia dyscyplinarnego zarzucanego obwinionemu;
- 6) rozstrzygnięcie komisji dyscyplinarnej co do winy i co do kary, wraz z przytoczeniem podstaw prawnych;
- 7) uzasadnienie;
- 8) pouczenie o trybie i terminie wniesienia odwołania.

3. Uzasadnienie orzeczenia określa podstawy prawne i faktyczne orzeczenia oraz zawiera wskazanie, jakie fakty skład orzekający uznał za udowodnione, a jakie za nieudowodnione, na jakich dowodach się oparł i dlaczego nie dał wiary dowodom przeciwnym, oraz przytoczenie okoliczności, które skład orzekający uwzględnił przy wymiarze kary.

4. Sentencję i uzasadnienie orzeczenia podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego. Członek składu orzekającego, podpisując orzeczenie, może złożyć zdanie odrębne wraz z uzasadnieniem.

Rozdział 4

Postępowanie dyscyplinarne w drugiej instancji

§ 40. 1. Odwołanie od orzeczenia komisji uczelnianej albo komisji przy Radzie składa się w dwóch egzemplarzach do komisji przy ministrze za pośrednictwem komisji uczelnianej albo komisji przy Radzie, która wydała orzeczenie, w terminie określonym w art. 296 ust. 1 ustawy.

2. Orzeczenie komisji uczelnianej albo komisji przy Radzie, od którego nie zostało w terminie wniesione odwołanie, staje się prawomocne i podlega wykonaniu.

3. Przewodniczący komisji uczelnianej albo komisji przy Radzie przesyła niezwłocznie odwołanie wraz z aktami postępowania dyscyplinarnego do komisji przy ministrze.

§ 41. 1. Przewodniczący komisji przy ministrze wyznacza skład orzekający w sprawie, w tym jego przewodniczącego i sprawozdawcę, zapewniając bezstronność składu, oraz kieruje odwołanie do rozpatrzenia na posiedzeniu niejawnym.

2. Skład orzekający komisji przy ministrze po rozpatrzeniu odwołania na posiedzeniu niejawnym:

- 1) orzeka o uchyleniu orzeczenia komisji dyscyplinarnej wydanego w pierwszej instancji oraz o przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia – jeżeli w postępowaniu dyscyplinarnym doszło do rażącego naruszenia prawa, które mogło mieć istotny wpływ na orzeczenie albo

- 2) orzeka o uchyleniu orzeczenia komisji dyscyplinarnej wydanego w pierwszej instancji oraz o umorzeniu postępowania – jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 295 ust. 3 i 4 ustawy, albo
- 3) wydaje postanowienie o odmowie przyjęcia odwołania – jeżeli zostało ono wniesione przez osobę nieuprawnioną lub wniesione po terminie, albo
- 4) wydaje postanowienie o skierowaniu odwołania do rozpatrzenia na rozprawie odwoławczej.

3. Postanowienia, o których mowa w ust. 2 pkt 3 i 4, doręcza się stronom i obrońcy obwinionego.

4. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, służy zażalenie.

5. Skład orzekający komisji przy ministrze, kierując odwołanie do rozpatrzenia na rozprawie odwoławczej, wyznacza jej termin oraz:

- 1) zawiadamia strony i obrońcę obwinionego oraz wzywa świadków wskazanych w odwołaniu;
- 2) doręcza odwołanie stronie przeciwnej i wzywa ją do złożenia odpowiedzi na odwołanie.

6. Skład orzekający komisji przy ministrze, na posiedzeniu niejawnym, może przywrócić termin do wniesienia odwołania, jeżeli wnosząca o to strona uprawdopodobni, że uchybienie nastąpiło wskutek niezawinionej przez nią przeszkody.

7. Wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania składa się wraz z odwołaniem, w terminie 14 dni od dnia ustania przeszkody.

8. Odwołania wniesionego przez rzecznika dyscyplinarnego na korzyść obwinionego nie można cofnąć bez zgody obwinionego.

§ 42. 1. Rozprawę odwoławczą rozpoczyna się od sprawdzenia obecności wezwanych osób i ustnego sprawozdania sprawozdawcy, przedstawiające:

- 1) przebieg postępowania dyscyplinarnego w pierwszej instancji;
- 2) treść zaskarżonego orzeczenia;
- 3) przytoczone w odwołaniu zarzuty;
- 4) inne okoliczności sprawy.

2. W toku rozprawy odwoławczej strony i obrońca obwinionego mogą składać wyjaśnienia ustnie lub na piśmie.

3. W razie potrzeby skład orzekający komisji przy ministrze może wydać na rozprawie postanowienie o uzupełnieniu postępowania dowodowego przeprowadzonego w pierwszej instancji.

4. Przed zamknięciem rozprawy odwoławczej przewodniczący składu orzekającego udziela głosu stronie, która wniosła odwołanie, a następnie stronie przeciwnej. Jeżeli obwiniony ma ustanowionego obrońcę, obrońca zabiera głos przed obwinionym.

§ 43. 1. Komisja przy ministrze, po przeprowadzeniu rozprawy odwoławczej:

- 1) utrzymuje w mocy orzeczenie komisji dyscyplinarnej wydane w pierwszej instancji albo
- 2) uchyla orzeczenie komisji dyscyplinarnej wydane w pierwszej instancji w całości albo w części i wydaje nowe orzeczenie, albo
- 3) uchyla orzeczenie komisji dyscyplinarnej wydane w pierwszej instancji w całości i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez tę komisję albo umarza postępowanie.

2. Komisja przy ministrze może uchylić orzeczenie komisji dyscyplinarnej wydane w pierwszej instancji w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia przez tę komisję, gdy rozstrzygnięcie sprawy wymaga uprzedniego przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości lub w części. Komisja przy ministrze może wskazać, jakie okoliczności komisja dyscyplinarna pierwszej instancji powinna wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy.

3. Komisja przy ministrze może zaostrzyć karę orzeczoną przez komisję uczelnianą albo komisję przy Radzie tylko w przypadku, gdy odwołanie wniosł rzecznik dyscyplinarny.

4. Organowi, który powołał rzecznika dyscyplinarnego, przekazywana jest cała dokumentacja dotycząca postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego wraz z orzeczeniem Komisji przy ministrze.

§ 44. Do postępowania przed komisją przy ministrze stosuje się odpowiednio przepisy § 16, § 17, § 23–26, § 28, § 31, § 32, § 35, § 36, § 38 i § 39.

Rozdział 5

Mediacja

§ 45. 1. Sprawę z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich, w zależności od stadium postępowania, do mediacji może skierować:

- 1) rektor – z własnej inicjatywy, za zgodą osoby, której czynu dotyczy zawiadomienie lub informacja o popełnieniu lub możliwości popełnienia czynu mającego znamiona przewinienia dyscyplinarnego, oraz pokrzywdzonego;
- 2) rzecznik dyscyplinarny, w trakcie postępowania wyjaśniającego – z inicjatywy lub za zgodą osoby, której czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające, i pokrzywdzonego;

3) komisja dyscyplinarna, w trakcie postępowania dyscyplinarnego – z inicjatywy lub za zgodą obwinionego, lub ewentualnie pokrzywdzonego.

2. Mediację prowadzi nauczyciel akademicki:

1) wskazany przez rektora – przed wszczęciem postępowania wyjaśniającego;

2) wybrany wspólnie przez pokrzywdzonego oraz:

a) osobę, której czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2;

b) obwinionego – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3.

3. Mediacji nie może prowadzić nauczyciel akademicki, co do którego w sprawie zachodzą okoliczności określone w § 3 ust. 1 i 2.

4. Udział w mediacji jest dobrowolny. Zgoda na uczestniczenie w mediacji może być wycofana w każdym czasie.

5. Nauczycielowi akademickiemu prowadzącemu mediację udostępnia się akta sprawy w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia mediacji.

6. Nauczyciela akademickiego prowadzącego mediację nie wolno przesłuchiwać jako świadka co do faktów, o których dowiedział się od obwinionego lub pokrzywdzonego, prowadząc mediację.

7. W razie zawarcia ugody między osobą, której czynu dotyczyło postępowanie wyjaśniające a pokrzywdzonym, postępowanie wyjaśniające może zostać umorzone, chyba że okoliczności sprawy wymagają ukarania dyscyplinarnego.

8. Wyniki mediacji bierze się pod uwagę przy wymierzaniu kary dyscyplinarnej.

§ 46. 1. Mediację prowadzi się w siedzibie organów uprawnionych do skierowania sprawy do mediacji.

2. Mediacji nie prowadzi się w lokalu zajmowanym przez jego uczestników lub ich rodziny.

§ 47. Nauczyciel akademicki, prowadzący mediację, zwany dalej „mediatorem”:

1) niezwłocznie nawiązuje kontakt ze stronami mediacji i ustala termin i miejsce spotkania z każdą ze stron;

2) przeprowadza z każdą ze stron mediacji, w dogodnym dla nich miejscu i czasie, indywidualne lub wspólne spotkania wstępne, podczas których:

a) wyjaśnia cele i zasady postępowania mediacyjnego,

- b) poucza o możliwości cofnięcia zgody na uczestniczenie w mediacji aż do jego zakończenia,
 - c) odbiera od stron mediacji zgodę na uczestniczenie w mediacji, jeżeli nie została ona wcześniej wyrażona;
- 3) przeprowadza spotkanie mediacyjne z udziałem stron mediacji, w miejscu i czasie dogodnym dla uczestników;
 - 4) pomaga w sformułowaniu treści ugody między osobą, której dotyczy zawiadomienie i pokrzywdzonym.

§ 48. Jeżeli nie jest możliwe bezpośrednie spotkanie stron mediacji, mediator może przeprowadzić mediację w sposób pośredni, przekazując każdej ze stron informacje, propozycje i stanowisko dotyczące zawarcia ugody i jej treści zajmowane przez innego uczestnika.

§ 49. 1. Po przeprowadzeniu mediacji mediator niezwłocznie sporządza pisemne sprawozdanie z jej wyników mediacji i przedstawia je organowi, który skierował sprawę mediacji.

2. Sprawozdanie powinno zawierać:

- 1) sygnaturę sprawy;
- 2) imię i nazwisko mediatora;
- 3) imiona i nazwiska stron mediacji;
- 3) informację o wynikach postępowania mediacyjnego;
- 4) podpis mediatora.

3. Do sprawozdania załącza się, jeżeli została zawarta, ugody podpisaną przez strony mediacji oraz mediatora.

§ 50. 1. Mediację przeprowadza się w terminie określonym przez organ, który skierował sprawę do mediacji.

2. W uzasadnionych przypadkach organ, który skierował sprawę do mediacji, na wniosek mediatora, może przedłużyć termin, o którym mowa w ust. 1, na czas niezbędny do zakończenia mediacji.

Rozdział 6

Wykonywanie i zatarcie kar dyscyplinarnych

§ 51. Rektor, niezwłocznie po otrzymaniu prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej, zarządza wykonanie orzeczonej kary dyscyplinarnej i umieszczenie orzeczenia w aktach osobowych nauczyciela akademickiego oraz informuje o tym ministra lub ministra nadzorującego.

§ 52. Informację o ustaniu stosunku pracy w związku z ukaraniem karą, o której mowa w art. 277 ust. 1 pkt 6–8 ustawy, zamieszcza się w świadectwie pracy nauczyciela akademickiego.

§ 53. Rektor uczelni, w której prowadzono postępowanie w pierwszej instancji, dokonuje czynności związanych z zatarciem kar, o których mowa w art. 277 ust. 1 pkt 1–8 ustawy, przez usunięcie z akt osobowych nauczyciela akademickiego informacji o karze oraz zniszczenie dokumentacji postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego.

Rozdział 7

Wznowienie postępowania

§ 54. 1. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego mogą złożyć osoby, o których mowa w art. 297 ust. 4 ustawy, do komisji dyscyplinarnej, która wydała prawomocne orzeczenie w sprawie.

2. Wniosek rozpatruje wyznaczony przez przewodniczącego komisji dyscyplinarnej trzysobowy skład orzekający na posiedzeniu niejawnym.

3. W przypadku gdy we wniosku jako podstawa wznowienia postępowania zostały wskazane okoliczności, o których mowa w art. 297 ust. 1 pkt 2 ustawy, skład orzekający może, przed rozpatrzeniem wniosku, zlecić nowemu rzecznikowi dyscyplinarnemu sprawdzenie tych okoliczności.

4. Postanowienie w sprawie wznowienia postępowania dyscyplinarnego doręcza się osobom, o których mowa w art. 297 ust. 4 ustawy, oraz zawiadamiającemu.

5. Na postanowienie o odmowie wznowienia postępowania dyscyplinarnego służy stronom zażalenie do komisji przy ministrze, w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia, z tym że komisja przy ministrze rozpatruje to zażalenie w innym składzie orzekającym.

§ 55. 1. Po wydaniu postanowienia o wznowieniu postępowania dyscyplinarnego:

- 1) komisja uczelniana albo komisja przy Radzie uchyla prawomocne orzeczenie dyscyplinarne i przystępuje do ponownego rozpoznania sprawy;
- 2) komisja przy ministrze uchyla prawomocne orzeczenie dyscyplinarne i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania komisji dyscyplinarnej właściwej do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji.

2. W przypadku ponownego rozpatrywania sprawy przez komisję uczelnianą albo komisję przy Radzie w składzie orzekającym nie mogą uczestniczyć członkowie komisji, którzy uprzednio orzekali w sprawie.

3. We wznowionym postępowaniu dyscyplinarnym nie można wydać orzeczenia na niekorzyść obwinionego, jeżeli wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego złożono na jego korzyść.

Rozdział 7

Przepis końcowy

§ 56. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

MINISTER NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Za zgodność pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym
Marcin Gubała
Dyrektor Departamentu Legislacyjno-Prawnego
w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
/– podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 października 2014 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego prowadzonego wobec nauczycieli akademickich oraz sposobu wykonywania i zatarcia kar dyscyplinarnych (Dz. U. poz. 1430 oraz z 2017 r. poz. 1572), które traci moc z dniem 1 października 2018 r. na podstawie art. 165 pkt 3 ustawy z dnia ... 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. ...).

Identyfikator dokumentu	688886.1467051.1327010
Nazwa dokumentu	(5) ROZP_MNISW_post dyscyp nauczyciele_projekt_180627_UZG.docx
Tytuł dokumentu	(5) ROZP_MNISW_post dyscyp nauczyciele_projekt_180627_UZG
Sygnatura dokumentu	DLP.ZLS.1201.22.2018
Data dokumentu	2018-06-27 16:51:00
Skrót dokumentu	BEB246F30AF96713AD73102AC48AB7FC68172090
Wersja dokumentu	1.1
Data podpisu	2018-06-27 16:50:24
Podpisane przez	Marcin Edward Gubała Dyrektor, tel. 810
	EZD 3.60.44.44.14638
Data wydruku:	2018-06-28 21:30:53
Autor wydruku:	Wicik Marta w zastępstwie za Olifirowicz Iwona Inspektor, tel. 618

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie szczegółowego trybu prowadzenia mediacji, postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich, a także sposobu wykonywania kar dyscyplinarnych i ich zatarcia, zwany dalej „projektowanym rozporządzeniem”, stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 307 ustawy z dnia 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz.), zwanej dalej „uPSWN”.

W obowiązującym stanie prawnym materia odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich jest uregulowana w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia z dnia 17 października 2014 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego prowadzonego wobec nauczycieli akademickich oraz sposobu wykonywania i zatarcia kar dyscyplinarnych (Dz. U. poz. 1430 oraz z 2017 r. poz. 1572), które utraci moc z dniem 1 października 2018 r. na podstawie art. 165 pkt 3 ustawy z dnia ... 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. ...). Istnieje zatem konieczność wykonania upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 307 uPSWN.

Przepisy dotyczące odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich obowiązują w szkolnictwie wyższym od wielu lat, przy czym stopniowo ewoluują one w kierunku uproszczenia i odformalizowania stosowanych procedur, co bezpośrednio przekłada się na skrócenie czasu prowadzenia postępowań wyjaśniających i postępowań dyscyplinarnych.

Uregulowany w uPSWN model postępowania w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickiej wpisuje się we wspomniany proces upraszczania procedur w przedmiotowym zakresie – jako przykład można wskazać wprowadzenie możliwości wnioskowania do rektora o nałożenie na nauczyciela akademickiego kary upomnienia bez przeprowadzania postępowania dyscyplinarnego (jeżeli karany czyn stanowi przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi), czy też zwiększenie znaczenia polubownego rozwiązywania sporów w drodze mediacji.

Projektowane rozporządzenie określi, stosownie do treści upoważnienia ustawowego zawartego w art. 307 uPSWN szczegółowy tryb prowadzenia mediacji, postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich, a także sposobu wykonywania kar dyscyplinarnych

i ich zatarcia. Projektowane rozporządzenie zostało opracowane na podstawie dotychczas obowiązujących procedur, które zostały dostosowane do zmian wynikających z uPSWN.

Rozdział 1 projektowanego rozporządzenia zawiera przepisy ogólne, wspólne dla postępowań, które zostaną w nim uregulowane, w tym wykaz zastosowanych skrótów (por. § 1), sposób określania właściwości komisji dyscyplinarnych (co do zasady postępowania będą prowadzone w uczelniach będących podstawowym miejscem zatrudnienia nauczyciela akademickiego – por. § 2) określenie zasad doręczeń w prowadzonych postępowaniach (por. § 5) i, co stanowi nowość, określenie zasad zapewnienia bezstronności osób prowadzących poszczególne etapy postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego (por. § 3) oraz wskazanie elementów, jakie powinno zawierać wezwanie kierowane w celu przeprowadzenia dowodów w postępowaniu wyjaśniającym i w postępowaniu dyscyplinarnym (por. § 4).

Rozdział 2 projektowanego rozporządzenia zawiera przepisy regulujące tryb prowadzenia sprawy z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich od momentu rozpoczęcia prowadzenia sprawy do momentu zakończenia postępowania wyjaśniającego.

Zgodnie z zaproponowanymi przepisami rzecznik dyscyplinarny będzie rozpoczynał prowadzenie sprawy na polecenie organu, który go powołał, z urzędu, albo na podstawie zawiadomienia o popełnieniu czynu mającego znamiona przewinienia dyscyplinarnego lub informacji uzyskanej w inny sposób (por. § 6). Następnie, przed wszczęciem postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny dokona analizy, czy w sprawie nie są spełnione przesłanki umorzenia postępowania dyscyplinarnego, określone w art. 295 ust. 3 i 4 uPSWN (nie jest bowiem zasadnym prowadzić postępowania wyjaśniającego i potem wszczynać postępowania dyscyplinarnego, skoro i tak zostanie ono umorzone), a także posiłkowo zbada czy nie zachodzą przesłanki określone w odpowiednio stosowanym art. 17 § 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1904 i 2405 oraz z 2018 r. poz. 5, 106, 138 i 201) (por. § 7 ust. 1). Jeżeli wspomniane okoliczności wystąpią w sprawie, rzecznik dyscyplinarny albo wyda postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego (§ 7 ust. 2 pkt 1) i przekaze je organowi, który go powołał do zatwierdzenia (por. § 8 ust. 1–5) albo wystąpi do rektora z wnioskiem o zastosowanie kary upomnienia (§ 7 ust. 2 pkt 2), co również zostanie poddane kontroli rektora, który w razie nieuwzględnienia tego wniosku będzie mógł skierować sprawę do ponownego rozpatrzenia przez innego rzecznika dyscyplinarnego (por. § 8 ust. 6). Kompetencja rektora do nakazania

ponownego zbadania sprawy jest wywodzona wprost z przepisów uPSWN, która w art. 278 ust. 5 stanowi, że „rzecznik dyscyplinarny jest związany poleceniami organu, który go powołał w zakresie rozpoczęcia prowadzenia sprawy”. Warto jednocześnie odnotować, że w przeciwieństwie do obecnego stanu prawnego postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego nie będzie poddane kontroli komisji dyscyplinarnej, ponieważ rozwiązanie to nie znajduje podstawy w uPSWN.

Jeżeli jednak nie wystąpi żadna z wyżej wskazanych okoliczności, rzecznik dyscyplinarny w drodze postanowienia dokona wszczęcia postępowania dyscyplinarnego (por. § 10), w ramach którego zbada sprawę, gromadząc i utrwalając dowody (stosując przepisy art. 287 – art. 289 uPSWN oraz § 11 i § 12 projektowanego rozporządzenia). Postępowanie wyjaśniające zakończy się umorzeniem postępowania (w przypadku, gdy rzecznik stwierdzi spełnienie przesłanek określonych w art. 295 ust. 3 i 4 ustawy oraz w odpowiednio stosowanym art. 17 § 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego – por. § 13 ust. 1 pkt 1), wnioskiem do rektora o nałożenie kary upomnienia (w przypadku gdy rzecznik stwierdzi, że czyn którego dotyczy postępowanie wyjaśniające stanowi przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi – por. § 13 ust. 1 pkt 2) albo sporządzeniem wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego (por. § 14 ust. 1).

Warto w tym miejscu zaznaczyć, że projektowane rozporządzenie nie reguluje trybu odwołania od postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, ponieważ został on uregulowany w art. 290 uPSWN.

Projektowane rozporządzenie określa również elementy wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego (por. § 14 ust. 2), a także wprowadza możliwość zawarcia w nim dodatkowego wniosku o wydanie orzeczenia o uznaniu osoby, której czynu dotyczyło postępowanie wyjaśniające za winną popełnienia przewinienia dyscyplinarnego i wymierzenie kary z tą osobą uzgodnionej, bez przeprowadzania postępowania dowodowego, jeżeli okoliczności popełnienia przewinienia dyscyplinarnego i wina sprawcy nie budzą wątpliwości, cel postępowania dyscyplinarnego zostanie osiągnięty mimo nieprzeprowadzania postępowania dowodowego, a także nie sprzeciwia się temu pokrzywdzony lub taki wniosek został uzgodniony w trybie mediacji (por. § 14 ust. 3).

Rozdział 3 projektowanego rozporządzenia dotyczy postępowania dyscyplinarnego w I instancji. W przedmiotowym zakresie na szczególną uwagę zasługuje instytucja wstępnej kontroli wniosku o wszczęcie postępowania przez przewodniczącego komisji dyscyplinarnej, który w przypadku stwierdzenia, że postępowanie wyjaśniające zawiera braki, które nie będą

mogły być uzupełnione na rozprawie oraz czy nie zachodzą przesłanki umorzenia postępowania dyscyplinarnego (por. § 18 ust. 1). Po dokonaniu wstępnej oceny przewodniczący komisji dyscyplinarnej wyda zarządzenie, w którym dokona wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, wyznaczy skład orzekający w sprawie oraz, stosownie do wyników wstępnej oceny – skieruje sprawę do rozpatrzenia na posiedzeniu niejawnym albo na rozprawę (por. § 18 ust. 2 i 3).

Skład orzekający, na posiedzeniu niejawnym, w przypadku stwierdzenia braków formalnych postępowania wyjaśniającego, wydanie, na posiedzeniu niejawnym, postanowienia o przekazaniu sprawy rzecznikowi dyscyplinarnemu w celu uzupełnienia postępowania wyjaśniającego z jednoczesnym określeniem zakresu uzupełnienia wniosku nie dłuższego niż 30 dni terminu na to uzupełnienie (por. § 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2). Natomiast, jeżeli potwierdzi się ustalenie oceny wstępnej, że zachodzą przesłanki umorzenia postępowania dyscyplinarnego, określone w art. 295 uPSWN, skład orzekający, na posiedzeniu niejawnym wyda orzeczenie o umorzeniu tego postępowania (por. § 19 ust. 1 pkt 3). Jeżeli jednak nie wystąpi żadna z wyżej opisanych okoliczności, skład orzekający skieruje sprawę do rozpatrzenia na rozprawie (por. § 19 ust. 1 pkt 1). Projektowane rozporządzenie reguluje przepisy dotyczące przeprowadzenia postępowania dowodowego w postępowaniu w I instancji, a także przebiegu rozprawy od momentu jej rozpoczęcia do momentu ogłoszenia orzeczenia komisji.

W rozdziale 4, dotyczącym postępowania dyscyplinarnego w drugiej instancji, wprowadzono rozwiązania, których celem jest skrócenie czasu rozpatrywania odwołań od orzeczeń wydanych przez komisje dyscyplinarne w pierwszej instancji. Istotą proponowanych regulacji jest wprowadzenie zasady wstępnej weryfikacji odwołania na posiedzeniu niejawnym. Zgodnie z zaproponowanym rozwiązaniem przewodniczący komisji dyscyplinarnej przy ministrze, po wyznaczeniu składu orzekającego w sprawie odwołania (w tym przewodniczącego i sprawozdawcy) skieruje sprawę do rozpoznania na posiedzenie niejawne (por. § 41 ust. 1). Na posiedzeniu niejawnym skład orzekający przeprowadzi czynności, które mogą doprowadzić do rozstrzygnięcia sprawy bez konieczności przeprowadzenia rozprawy odwoławczej, tj. dokona weryfikacji formalnej odwołania oraz prawidłowości przeprowadzenia postępowania w pierwszej instancji i na tej podstawie wyda:

- 1) orzeczenie o uchyleniu orzeczenia komisji dyscyplinarnej wydanego w pierwszej instancji oraz o przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia – jeżeli w postępowaniu

dyscyplinarnym doszło do rażącego naruszenia prawa, które mogło mieć istotny wpływ na orzeczenie albo

- 2) orzeczenie o uchyleniu orzeczenia komisji dyscyplinarnej wydanego w pierwszej instancji oraz o umorzeniu postępowania – jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 295 ust. 3 i 4 ustawy, albo
- 3) postanowienie o odmowie przyjęcia odwołania – jeżeli zostało ono wniesione przez osobę nieuprawnioną lub wniesione po terminie, albo
- 4) postanowienie o skierowaniu odwołania do rozpatrzenia na rozprawie odwoławczej (por. § 41 ust. 2).

Projektowane rozporządzenie reguluje także przepisy dotyczące przeprowadzenia a także przebiegu rozprawy w postępowaniu odwoławczym, natomiast w pozostałych elementach (m.in. postępowania dowodowego), zakłada odpowiednie zastosowanie przepisów z postępowania w I instancji (por. § 44).

Komisja przy ministrze, po przeprowadzeniu rozprawy odwoławczej:

- 1) utrzyma w mocy orzeczenie komisji dyscyplinarnej wydane w pierwszej instancji albo
- 2) uchyli orzeczenie komisji dyscyplinarnej wydane w pierwszej instancji w całości albo w części i wydaje nowe orzeczenie, albo
- 3) uchyli orzeczenie komisji dyscyplinarnej wydane w pierwszej instancji w całości i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez tę komisję albo umarza postępowanie (por. § 43 ust. 1).

Jednocześnie w projektowanym rozporządzeniu wskazano, że komisja przy ministrze może uchylić orzeczenie komisji dyscyplinarnej wydane w pierwszej instancji w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia przez tę komisję, gdy rozstrzygnięcie sprawy wymaga uprzedniego przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości lub w części. Jednocześnie komisja przy ministrze będzie mogła wskazać, jakie okoliczności komisja dyscyplinarna pierwszej instancji powinna wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy (por. § 43 ust. 2).

Rozdział 5 projektowanego rozporządzenia dotyczy mediacji, której znaczenie w stosunku do obowiązującego stanu prawnego znacznie wzrasta. W tym zakresie projektowane rozporządzenie precyzuje podmioty, które, w zależności od stadium postępowania mogą skierować sprawę do mediacji, a także określa tryb przeprowadzenia mediacji na jej poszczególnych etapach, wzorując się w tym zakresie na przepisach postępowania mediacyjnego prowadzonego w postępowaniu karnym.

W rozdziale 6 projektowanego rozporządzenia określono sposób wykonywania i zatarcia kar dyscyplinarnych po wydaniu prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej. W szczególności wskazano, że rektor uczelni, niezwłocznie po otrzymaniu prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej, zarządza wykonanie orzeczonej kary dyscyplinarnej i umieszczenie odpisu orzeczenia w aktach osobowych nauczyciela akademickiego oraz doręczenie tego orzeczenia ministrowi i ministrowi nadzorującemu. Rektor uczelni dokonuje również czynności związane z zatarciem kar i usunięciem z akt osobowych pracownika dokumentów dotyczących zatartej kary.

W rozdziale 7 określono szczegółowy tryb wznawiania postępowań dyscyplinarnych. Wskazano, że wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego składają osoby, o których mowa w art. 297 ust. 4 ustawy, do komisji dyscyplinarnej, która wydała prawomocne orzeczenie w sprawie. Wniosek taki rozpatruje wyznaczony przez przewodniczącego komisji dyscyplinarnej trzyosobowy skład orzekający na posiedzeniu niejawnym. Projektowane rozporządzenie wprowadza regulację, zgodnie z którą skutkiem wydania postanowienia o wznowieniu postępowania dyscyplinarnego będzie uchylenie prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego oraz:

- 1) przystąpienie do ponownego rozpatrzenia sprawy (w przypadku komisji uczelnianej lub komisji przy Radzie) albo
- 2) przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania komisji dyscyplinarnej właściwej do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera regulacji przejściowej, ponieważ została ona zawarta przepisach ustawy z dnia ... 2018 r. – przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w myśl której wszczęte i niezakończone przed wejściem w życie uPSWN postępowania w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich będą prowadzone do czasu ich zakończenia na podstawie przepisów dotychczasowych, przez komisje dyscyplinarne, które w dniu wejścia w życie uPSWN prowadziły to postępowanie.

Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 października 2018 r., razem z uPSWN.

Należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projekt rozporządzenia nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Projekt rozporządzenia nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.